

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Deres ref

Vår ref

Dato

18/912-

30. juni 2021

Videre arbeid med byvekstavtale – Tromsø

Som det fremgår av Meld. St. 20 (2020-2021) *Nasjonal transportplan 2022-2033* vil Regjeringen fortsette satsingen på byvekstavtaler.

I Nasjonal transportplan er det lagt til rette for å inngå byvekstavtaler også for de fem mindre byområdene; Kristiansandsregionen, Buskerudbyen, Grenland, Nedre Glomma og Tromsø. Eventuelle avtaler i disse områdene vil innebære en viktig satsing, men vil ha mindre omfang enn i de fire største byområdene.

Tromsø er den av de fem mindre byene som har kommet lengst i arbeidet med forberedelser til å kunne inngå en byvekstavtale med staten. Tromsø vil derfor etter all sannsynlighet være den første av de fem mindre byene med slik avtale. Samferdselsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet ber derfor om at Statens vegvesen utarbeider et utkast til forhandlingsmandat som bakgrunn for oppstart av forhandlinger om en byvekstavtale for Tromsø. Avtalen skal i utgangspunktet gå over 10 år. Mandatet for forhandlingene vil bli endelig fastsatt av Samferdselsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Mandatet vil være offentlig. Statens vegvesens forslag til mandat skal ikke være offentlig.

Rammene for en byvekstavtale fremgår i Nasjonal transportplan 2022-33, og vi ber Statens vegvesen legge dette til grunn i sitt arbeid med forslag til mandat.

Den overordnede målsettingen for byvekstavtalen vil være det videreutviklede nullvekstmålet, ff. også brev datert 8. juni 2020 fra Samferdselsdepartementet til Statens vegvesen.

I byområdene skal klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange.

Organisering og oppfølging av avtalen

Basert på erfaringer fra arbeidet med byvekstavtalene så langt (i de fire største byområdene) er det, som det framgår av Nasjonal transportplan, besluttet å innføre en enklere styringsmodell for nye byvekstavtaler i de fem mindre byområdene - herunder i Tromsø.

Den bompengefinansierte bypakken Tenk Tromsø, som er behandlet og vedtatt av Stortinget, vil være en del av en eventuell byvekstavtale. Styring av byvekstavtalen og den bompengefinansierte bypakken må ses i sammenheng. Det skal ved starten av arbeidet etableres en forhandlingsgruppe bestående av Statens vegvesen, Statsforvalteren, kommunen og fylkeskommunen. Forhandlingsgruppen skal ledes av Statens vegvesen som statens forhandlingsleder. Et omforent fremforhandlet forslag til avtale skal behandles lokalpolitisk i kommunen og fylkeskommunen. Avtaleutkastet skal deretter behandles i regjeringen før avtalen endelig kan inngås, og følges opp.

Det er viktig at det i arbeidet tas høyde for at resultater skal måles og det må sikres tilstrekkelige systemer for rapportering og kontroll ved bruk av midler og av måloppnåelse.

Nullvekstmålet skal følges opp slik det er angitt i Meld. St. 20 (2020-2021) *Nasjonal transportplan 2022-2033* (kapittel 8.2.3). Der er det angitt at trafikkteLLinger (byindeksen) skal være hovedindikatoren for oppfølgingen. Det er åpnet for at avtaleområdet kan deles opp i tre soner, slik at trafikken i hovedsak måles der hovedhensynet bak nullvekstmålet er tilstede. Dette er først og fremst viktig i det sentrale byområdet (indre sone) og på viktige innfartssoner (midtre sone). Målingene vurderes på bakgrunn av et tre-årig glidende snitt. Det skal være netto nullvekst i avtaleperioden.

Prop. 99 S (2020-2021) *Utbygging og finansiering av Bypakke Tenk Tromsø i Troms og Finnmark* er vedtatt av Stortinget våren 2021, jf. Innst. 390 S (2020-2021). Hovedtrekkene i bypakken er basert på føringene i bompengeavtalen fra 2019. Disse føringene må videreføres i utkastet til mandat.

De økonomiske rammene i Meld. St. 20 (2020-2021) NTP 2022-2033 skal legges til grunn i mandatet for forhandlingene.

Mandatet for forhandlinger om byvekstavtalen skal utformes slik at det fremkommer tydelig at i den endelige avtalen skal alle partenes forpliktelser ha samme konkretiserings- og detaljeringsnivå, og slik at lokale myndigheters økonomiske forpliktelser framgår på samme måte som statens. Departementene ber om at Statens vegvesen samarbeider med Statsforvalteren i Troms og Finnmark om utforming av tekst om areal i mandatet.

De statlige bidragene forutsettes prisjustert i tråd med Finansdepartementets budsjettindeks. Det må forutsettes at statens endelige bidrag fastsettes av Stortinget i de ordinære budsjettprosessene.

Partenes forpliktelser skal fremgå av avtalen, og det bør fremgå at partene kan holde tilbake midler og/eller si opp avtalen dersom øvrige parter ikke følger sine forpliktelser, herunder at

utviklingen ikke er i tråd med målsettingen. Før avtalen kan sies opp skal partene i fellesskap drøfte muligheten for andre alternativer enn å si opp avtalen.

Vi ber om et utkast til mandat innen 1. september 2021.

Med hilsen

Ingun Hagesveen (e.f.)
avdelingsdirektør

Anders Martin Fon
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Jernbanedirektoratet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet